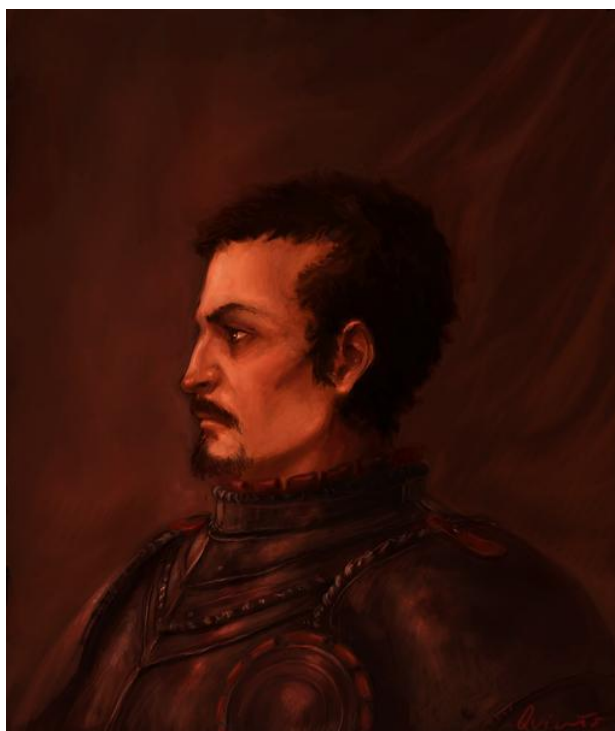

Giovanni de' Medici, znám též jako Giovanni dalle Bande Nere

Giovanni dalle Bande Nere, Velký d'ábel: portrét nejslavnějšího Boloňského šermíře

Mistr Angelo Viggiani ve své knize Lo Schermo zanechal jména slavných šermířů a vojáků, kteří šermovali stylem, který nazýváme boloňským nebo též Dardiho. Mezi těmito jmény vyniká onen muž. Voják a šermíř, který se nebál vyzvat k souboji nejslavnějšího šermíře Florencie, aby mu dokázal, že věru není neporazitelný. Muž, který plně naplňuje představu Guida De Luca o tom, jak by měl vypadat pravý boloňský šermíř.

Forlì, 1488. Hraběnka Caterina Sforza pohlédla přes parapet obléhané citadely. Mezi množstvím ozbrojených mužů a koní se postavili vůdcové rodiny Orsi, kteří toužili po dobytí pevnosti. Tito muži právě vyplnili její dům, zavraždili jejího manžela a nyní hrozili, že udělají totéž s jejími třemi dětmi, pokud se citadela nevzdá. „Otevři bránu, nebo jim prořiznu hrdlo! Tady přímo před vámi jednoho po druhém,“ křičel muž, který držel dýku u krku nejstaršího syna Cateriny.

Krátká pauza, strnulost té chvíle narušoval jen lehký jarní vítr. Pak se pohnula a vylezla třemi kroky na parapet. Její hlas zněl mužům jako bronzový zvon: „Dělejte, jak uznáte za vhodné.“ Lehkým pohybem pohladila tkaninu svých šatů a ušklíbla se. „Nevidíte, že mám perfektní formu na to, udělat si další?“

O několik dní později „Tygřice“ zachránila citadelu i své děti. Následovala krutá pomsta všem spiklencům.

Právě z takového ohně se o deset let později narodil Giovanni. Z ohně se narodil, ohněm žil a jím také zemřel. Byl jedním z nejslavnějších generálů renesance, jedním z posledních condottieri a snad nejlepším šermířem svých dnů.

Giovanni se narodil v dubnu roku 1498 Caterině Sforza a Giovannimu di Pierfrancesco de' Medici, politikovi z kadetní větve rodiny Medici, který zemřel krátce po narození Giovanniho. Ten strávil svá mladá léta unikáním před mocnými nepřáteli své matky, nicméně ta věnovala speciální péči jeho vzdělání jak klasickému, tak šermířskému a jezdeckému. Po těch horlivě dychtil, až se staly jeho definicí.

Roku 1509 Caterina umírá, ale předtím stačila Giovanniho doporučit k Salviatiům, bohaté a vlivné florentské rodině, která ho vřele přijala jako svého schovance. Jejich tichá dcera Maria mu okamžitě propadla, až se za něj nakonec provdala. Nicméně Giovanni brzy zjistil, že poklidný rodinný život není nic pro něj. On byl v první řadě muž meče.

V těch dnech byl ve Florencii znám mladý muž jménem Boccaccio Alamanni, který prohlašoval, že je nejlepším šermířem ve městě. Giovanni nemohl nechat být fakt, že takovouto pověst má někdo jiný než on sám, a souboj byl tedy nevyhnutelný. Všichni přítomní sázeli na Boccaccina, očekávající, že drzý vyzyvatel dostane životní lekci. Přesto s bezvadnou dovedností a ohnivým temperamentem Giovanni odvrátil všechny útoky a v perfektním tempu zasáhl protivníka do hlavy, ponechávaje ho na hranici smrti. Toto vítězství přineslo Giovannimu slávu, ale také ho stálo dočasné vyhnání z Florencie.

Pouze o pár let později byl Giovanni v Římě a upevňoval vztah vzájemné důvěry s papežem Lvem X, který ho poháněl do oslnivé vojenské kariéry. Když Giovanni nebyl na papežském dvoře, zabýval se jen šermem a ženami, ale právě v tomto okamžiku se trochu přepočítal, když si začal s dívkou z Orsiho rodiny, hrdé římské dynastie. Její postavení vyžadovalo, aby se tato urážka smyla krví.

Giovanni a hrstka jeho přátel se ocitla v přepadení na mostě hradu Sant'Angelo velkým množstvím mužů z rodiny Orsi. Tento boj je znesmrtelněn Giorgiem Vasarim na fresce nalezené ve florentském paláci Palazzo Vecchio. Vidíme mladého muže, jak mocnými seky obouručním mečem v boji zabíjí kapitána, který byl jeho protivníkem.

Giovanni byl neméně kvalifikovaný na bojišti. Ani ne v osmnácti letech prošel křestem ohněm při rychle vyhrané válce proti městu Urbino. Jedním z jeho největších nadání byla schopnost rozpoznat prvky, které vyhrávají či prohrávají bitvy, a nebál se uplatňovat revoluční změny ve vlastních ozbrojených silách.

Uvědomoval si rostoucí slabinu těžké jízdy ve věku stělného prachu. Za největší výhodu jezdeckví považoval mobilitu a rychlost, a tak svým mužům dal menší, lehčí a rychlejší turecké či berberské koně. Také byl toho názoru, že nejpodstatnější pro armádu je výcvik a uniformita – v době, kdy individualismus a excentricita byly ochrannou známkou mužů ve zbraní. Sám tedy dohlížel na výcvik svých mužů a diktoval, že všichni včetně jeho samého musí nosit uniformy. Důraz kladl na „esprit de corps“, sdílel vše se svými muži včetně nepohodlí a nebezpečí, ale za to požadoval absolutní loajalitu. Zrádci se setkali s nevyhnutelnou popravou.

Po smrti jeho milovaného mentora, papeže Lea X, Giovanni nařídil, aby zbroje jeho jednotek byly leštěny v černé barvě na znamení smutku. Vedlejším efektem tohoto opatření se stal větší strach, který jeho muži vyvolávali. Tímto okamžikem se Giovannimu začalo říkat Giovanni dalle Bande Nere, tedy Giovanni z Černé bandy.

Mezi lety 1523 a 1524 byl ve službách císařství proti Francouzům. Ponížil síly slavného kapitána Bayarda a převezl neomylnou švýcarskou pěchotu u Caprina Bergamasco. Svým nepřátelům se zdál nezastavitelný, tak získal svou přezdívku Il Gran Diavolo, Velký ďábel. Pro nového papeže Klementa VII (z rodiny Medici) se stal příliš silným a nepohodlným. Giovanni je povýšenec, pomyslel si papež, a co hůř, z konkurenční větve rodiny.

Když král František I v roce 1524 vpadl do Itálie – tentokrát s velkou armádou – a rychle zabral Milán, ocitl se papež v ohrožení ze dvou stran: Císař Karel V se svou obrovskou armádou Španělských, italských a německých Žoldnéřů na straně jedné a Francouzi na straně druhé. Papež vsadil na Francouze a jako plíživé gesto jim dal do služby Giovanniho s jeho muži.

Ti byli okamžitě Giovannim ohromeni, ale on jimi ohromen rozhodně nebyl. Jejich nerozhodností a velením sestávajícím z velkých kavalírů. V jednom případě netrpělivě seděl na jednání generálů. Cílem jednání bylo nalézt způsob, jak získat opevněný bod v držení císařských vojáků. Zdálo se, že řeč drží pouze nekompetentní generálové, a ti schopní včetně Giovanniho stále mlčí. Až se mu to stalo nesnesitelným. Najednou se postavil, zakřičel: „Dost slov, je třeba akce!“ a odešel z ležení. Jednání stále probíhalo, když Giovanni znovu vstoupil se zprávou, že pozici dobyl.

Od tohoto okamžiku se stal legendou. Velké italské mozky jako Machiavelli, autor „Prince a Umění války“, nebo satirický básník Pietro Aretino (známý jako „Pohroma princů“, protože dokázal svými verši znemožnit mocné) byli jeho přátelé a oddaní následovníci.

Po mnoha vážných francouzských nezdarech byla ustanovena liga pro obranu Itálie a Giovanni se zdál tou nejlepší volbou pro její velení. Giovanni se svou elitní „Bandou v černém“ měl velet spojeným armádám Vatikánu, Francie, Benátek a Florencie v obraně proti agresorovi, Karlu V. Poprvé po staletích se měly největší síly Itálie postavit společnému nepříteli. Problém byl však v tom, že papež musel souhlasit s tím, že velení bude mít Giovanni – Giovanni povýšenec, Giovanni ze „špatné“ větve rodiny. Po způsobu všech velkých tragédií zvítězila rodová rivalita a osobní ambice nad vyšším dobrem.

Tedy, Giovanni se stal generálem ligy, ale ne jejím nejvyšším velitelem. Kdykoli to bylo možné, papež zajistil, aby se jeho rival ocitl v první linii bojů a doufal, že jeho smělost ho dříve nebo později dostane do smrtelného nebezpečí. Peníze pro jeho muže často přicházely pozdě a Maria, Giovanniho manželka, jej srdečně prosila, aby byl opatrný a uvědomoval si papežovu zradu. Giovanni se však na bojišti stále vyznamenával a ani po zranění kulkou do nohy neustal ve velení svých jednotek přímo v boji.

A pak jednoho dne, píše Aretino: „Když se blížila hodina, kdy osud se souhlasem Boha vynesl konec našeho pána, jeho Důstojnost spěchala s obvyklou statečností vstříc Governolu, kde byl nepřítel opevněn. V průběhu potyčky kolem městských pecí, pozor! Falkonet ho zasáhl. Bohužel do stejné nohy, kde byl dříve zraněn arkebuzou.“

„A tak se stalo, jak dechem při lamentování jeho mužů roztávali vločky sněhu hustě padajícího z oblohy, že byl náš pán přenesen na nosítkách do Mantovy do domu lorda Luigiho Gonzagy.“

Nekonalo se žádné druhé zázračné zahojení, ve společnosti svého milovaného přítele Aretina brzy souhlasil, že si nechá nohu amputovat, jak gangréna rychle postupovala. Po těžké operaci, při které sám chirurgovi držel svíčku, se Giovanni zdál nezměněný. Hodlal se vrátit na bojiště a ukázat Němcům, jak se bojuje a jak vypadá pomsta.

Věci bohužel vzaly jiný spád. V agonii žádal svého přítele Aretina, aby jej uspal čtením, což Aretino činil se slzami v očích. Když Giovanni cítil, že jeho duše se definitivně propadá temnotě, požádal o poslední pomazání a vyslovil svá poslední slova: „Nechci zemřít uprostřed všech těch lékařských pomůcek.“

Byl vynesен ven a zemřel na vojenském lůžku 30. listopadu 1526 ve věku 28 let.

Aretinova věštba: „Florence a Řím (prosím Boha, ať se mýlím!) brzy okusí svět bez něj. Už slyším pláč papeže, který věřil, že získá ztrátou našeho pána.“

Osvobození od jejich největší vojenské překážky, síly císaře sestoupily do Itálie a za šest měsíců brutálně vydrancovali Řím. Papeže donutili ke skrývání a psaní jedné z nejpotupnějších stránek historie.